HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

HOÀNG VIỆT HƯNG

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

NGÀNH: CHỦ NGHĨA DUY VẬT BIỆN CHỨNG VÀ DUY VẬT LỊCH SỬ

Mã số: 9229002

HÀ NỘI - 2026

Công trình được hoàn thành tại

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Người hướng dẫn khoa học: 1. TS. Hoàng Thị Kim Oanh

2. TS. Nguyễn Lâm Thảo Linh

***Phản biện 1*:** ……..

……...

Phản biện 2: **……..**

……..

Phản biện 3: **……**

……...

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Học viện họp tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Vào hồi ….giờ…..ngày….tháng….năm 2026

Có thể tìm hiểu luận án tại: Thư viện Quốc gia và Thư viện Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Giáo dục lý luận chính trị (GD LLCT) giữ vai trò quan trọng trong hình thành thế giới quan khoa học, phương pháp luận, bản lĩnh chính trị và niềm tin tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và người học. Đây không chỉ là hoạt động truyền bá tri thức mà còn góp phần định hướng chính trị, bồi dưỡng đạo đức cách mạng và nâng cao năng lực vận dụng lý luận vào thực tiễn, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, củng cố sự thống nhất về nhận thức và hành động trong hệ thống chính trị.

Hiện nay, chuyển đổi số (CĐS) đang làm thay đổi sâu sắc phương thức quản trị, học tập, giao tiếp và tiếp nhận thông tin. Không gian mạng tác động trực tiếp đến nhận thức, tư tưởng, tình cảm, niềm tin và hành vi chính trị của con người. Bên cạnh việc mở rộng khả năng tiếp cận tri thức và đổi mới giáo dục, môi trường số cũng làm gia tăng sự tác động của các luồng thông tin đa chiều, phức tạp, trong đó có thông tin sai lệch và các quan điểm sai trái, thù địch. Vì vậy, nâng cao chất lượng GD LLCT trở thành yêu cầu cấp thiết nhằm củng cố tri thức, bản lĩnh chính trị và khả năng nhận diện, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái trên không gian mạng, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Những năm qua, GD LLCT ở nước ta đạt nhiều kết quả tích cực. Nội dung, chương trình và phương pháp giáo dục từng bước được đổi mới theo hướng gắn lý luận với thực tiễn. Việc ứng dụng công nghệ số thông qua nền tảng học trực tuyến, hệ thống quản lý học tập, học liệu điện tử và môi trường học tập số ngày càng được quan tâm. Một bộ phận giảng viên chủ động đổi mới phương pháp, kết hợp dạy học trực tiếp với trực tuyến, góp phần nâng cao khả năng tiếp cận tri thức và hiệu quả học tập. Nhận thức của các chủ thể về vai trò của CĐS trong GD LLCT cũng từng bước được nâng lên, tạo tiền đề hiện đại hóa hoạt động giáo dục.

Tuy nhiên, chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS vẫn còn những hạn chế. Quá trình chuyển đổi sang môi trường giáo dục số ở một số cơ sở còn chậm, thiếu đồng bộ; nội dung giáo dục có nơi nặng về truyền thụ tri thức, chậm cập nhật vấn đề mới, chưa gắn kết chặt chẽ với thực tiễn. Hiệu quả giáo dục nhằm củng cố tình cảm, niềm tin, bản lĩnh chính trị và năng lực vận dụng lý luận chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu. Phương pháp giảng dạy còn thiên về truyền đạt một chiều; năng lực số của một bộ phận giảng viên

hạn chế; việc khai thác nền tảng công nghệ, học liệu số và tổ chức dạy học trên môi trường số chưa hiệu quả. Hạ tầng công nghệ, cơ sở dữ liệu và học liệu số tại một số cơ sở đào tạo chưa đáp ứng yêu cầu. Trong khi đó, sự phát triển nhanh của môi trường mạng làm gia tăng nguy cơ phân tán nhận thức, dao động niềm tin và tác động tiêu cực của thông tin xấu độc, quan điểm sai trái, thù địch đối với người học.

CĐS vừa tạo điều kiện mở rộng không gian giáo dục, đổi mới phương thức dạy học và nâng cao khả năng tiếp cận tri thức lý luận chính trị, vừa đặt ra những mâu thuẫn cần giải quyết: giữa yêu cầu hiện đại hóa GD LLCT với sức ỳ của phương thức giáo dục truyền thống; giữa yêu cầu phát huy tính chủ động, tự học của người học với tâm lý học tập thụ động; giữa yêu cầu củng cố niềm tin, định hướng tư tưởng với tác động đa chiều, phức tạp của môi trường thông tin số. Những vấn đề đó đòi hỏi phải nghiên cứu toàn diện cả về lý luận và thực tiễn, làm rõ cơ sở, thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng GD LLCT phù hợp với bối cảnh mới.

Do vậy, nghiên cứu đề tài **"*Nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay*"** là vấn đề có tính cấp thiết cả về lý luận và thực tiễn trong bối cảnh CĐS hiện nay.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở những vấn đề lý luận và thực trạng nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS, luận án đề xuất một số giải pháp chủ yếu tiếp tục nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS những năm tiếp theo.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Tổng quan các công trình nghiên cứu liên quan đến nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.
- Làm rõ một số vấn đề lý luận về nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.
- Phân tích thực trạng và những vấn đề thực tiễn đang đặt ra đối với việc nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS hiện nay.
- Đề xuất quan điểm và một số giải pháp chủ yếu nhằm tiếp tục nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS những năm tiếp theo.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của luận án là vấn đề nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- *Về đối tượng:* GD LLCT được triển khai đối với nhiều đối tượng người học khác nhau như cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, đoàn viên, sinh viên, học sinh, lực lượng vũ trang …. Tuy nhiên, luận án chỉ tập trung nghiên cứu vấn đề nâng cao chất lượng GD LLCT cho đối tượng là học viên Trung cấp LLCT (là đội ngũ cán bộ đương chức và cán bộ trong diện quy hoạch các chức danh lãnh đạo, quản lý cấp cơ sở).

- *Về không gian:* luận án nghiên cứu vấn đề nâng cao chất lượng GD LLCT ở các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc, bao gồm các tỉnh trước khi sáp nhập (trước 01/7/2025): Cao Bằng, Bắc Kạn, Lạng Sơn, Bắc Giang, Hà Giang, Tuyên Quang, Thái Nguyên, Lào Cai, Yên Bái, Phú Thọ, Hòa Bình, Lai Châu, Điện Biên, Sơn La; Sau khi sáp nhập là: Cao Bằng, Lạng Sơn, Lai Châu, Điện Biên, Sơn La, Tuyên Quang (gồm Tuyên Quang và Hà Giang), Lào Cai (gồm Lào Cai và Yên Bái), Thái Nguyên (gồm Thái Nguyên và Bắc Kạn), Phú Thọ (gồm Phú Thọ, Vĩnh Phúc và Hòa Bình). Bởi lẽ đây là khu vực hiện vẫn còn nhiều hạn chế, bất cập, khó khăn trong việc nâng cao chất lượng GD LLCT, đặc biệt là nâng cao chất lượng GD LLCT đáp ứng với yêu cầu của bối cảnh CĐS.

- *Về thời gian:* từ năm 2014 (thời điểm Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 32-NQ/TW về tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng LLCT cho cán bộ lãnh đạo, quản lý), đặc biệt là từ năm 2020 (thời điểm Chính phủ chính thức phê duyệt Chương trình Chuyển đổi số quốc gia theo Quyết định số 749/QĐ-TTg) đến nay.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án dựa trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về GD LLCT và quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận án sử dụng phương pháp luận của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử, đồng thời sử dụng phương pháp phân tích - tổng hợp, so sánh - đối chiếu, khái quát hóa và mô hình hóa, lịch sử, logic, phân tích, sử dụng tài liệu thứ cấp.

5. Những đóng góp mới của luận án

- Góp phần làm rõ hơn một số vấn đề lý luận về nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS, nhất là phân tích rõ về các chủ thể, nội

dung và phương thức cơ bản nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS, đồng thời luận giải tầm quan trọng và những nhân tố tác động đến hiệu quả nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

- Đánh giá thực trạng và chỉ rõ những vấn đề thực tiễn đang đặt ra đối với việc nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS hiện nay (qua thực tiễn ở các tỉnh miền núi phía Bắc Việt Nam).

- Đề xuất quan điểm và một số giải pháp chủ yếu tiếp tục nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS (gắn với các tỉnh khu vực miền núi phía Bắc) những năm tiếp theo.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận án

6.1. Ý nghĩa lý luận

- Luận án góp phần bổ sung, làm rõ hơn một số vấn đề lý luận về nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

- Kết quả nghiên cứu của luận án góp phần cung cấp thêm những luận cứ khoa học cho việc nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS tại các tỉnh khu vực miền núi phía Bắc Việt Nam hiện nay.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

- Kết quả nghiên cứu của luận án có ý nghĩa thiết thực cho tổng kết hiệu quả công tác nâng cao chất lượng GD LLCT tại tỉnh miền núi phía Bắc, đồng thời cung cấp những số liệu thực tiễn giúp các nhà lãnh đạo quản lý các tỉnh miền núi phía Bắc nói riêng, các địa phương trong cả nước nói chung có thêm cơ sở để nghiên cứu, hoạch định, ban hành chính sách, pháp luật, xây dựng kế hoạch, chương trình hành động tiếp tục nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS những năm tiếp theo.

- Luận án cũng là tài liệu có giá trị tham khảo tốt phục vụ cho công tác nghiên cứu, giảng dạy ở các cơ sở đào tạo và những người quan tâm tới vấn đề nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS hiện nay.

7. Kết cấu của luận án

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục công trình của tác giả đã công bố liên quan đến luận án, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục, luận án có kết cấu 4 chương, 11 tiết.

Chương 1
TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1.1. CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN LÝ LUẬN VỀ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

Luận án đã tổng quan các công trình nghiên cứu trong và ngoài nước liên quan đến GD LLCT, chất lượng giáo dục, nâng cao chất lượng GD LLCT và CĐS trong giáo dục dưới dạng sách chuyên khảo, đề tài khoa học, luận án tiến sĩ và bài báo khoa học. Các công trình đã làm rõ cơ sở lý luận về GD LLCT, chất lượng giáo dục, đồng thời phân tích bản chất, yêu cầu, xu hướng và tác động của CĐS đối với hoạt động giáo dục. Đây là nguồn tài liệu tham khảo quan trọng, tạo nền tảng lý luận cho nghiên cứu nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS hiện nay.

1.2. NHỮNG CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN THỰC TRẠNG NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

Luận án đã tổng quan các công trình nghiên cứu liên quan đến thực trạng nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS dưới dạng đề tài khoa học, bài báo khoa học và các nghiên cứu thực tiễn. Các công trình đã phản ánh thực trạng triển khai CĐS trong các cơ sở giáo dục, tập trung vào hạ tầng công nghệ, học liệu số, nền tảng quản trị, phương pháp giảng dạy, năng lực số của đội ngũ và người học; đồng thời chỉ ra những kết quả đạt được, những hạn chế, khó khăn và thách thức trong quá trình CĐS. Đây là nguồn tư liệu thực tiễn quan trọng, cung cấp luận cứ tham khảo cho việc đánh giá thực trạng nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS hiện nay.

1.3. NHỮNG CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

Luận án đã tổng quan các công trình nghiên cứu liên quan đến giải pháp nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS dưới dạng sách chuyên khảo, đề tài khoa học và bài báo khoa học. Các công trình tập

trung đề xuất hệ thống giải pháp đồng bộ về đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp giảng dạy; phát triển đội ngũ giảng viên và năng lực số; xây dựng học liệu, hạ tầng và môi trường giáo dục số; hoàn thiện quản trị, kiểm tra, đánh giá, bảo đảm an toàn thông tin, tăng cường hợp tác và huy động nguồn lực, góp phần thúc đẩy chuyển đổi số toàn diện trong GD LLCT.

1.4. GIÁ TRỊ CỦA CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ ĐƯỢC TỔNG QUAN VÀ VẤN ĐỀ ĐẶT RA LUẬN ÁN CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

1.4.1. Giá trị của các công trình đã được tổng quan

Trong phạm vi các công trình nghiên cứu liên quan mà tác giả đã tổng quan, có nhiều công trình trong và ngoài nước nghiên cứu về GD LLCT, nâng cao chất GD LLCT và CĐS trong giáo dục ở cả phương diện lý luận, thực tiễn và giải pháp. Những kết quả nghiên cứu này cung cấp cơ sở khoa học quan trọng để tác giả kế thừa và phát triển trong quá trình thực hiện luận án. Tuy nhiên, đến nay chưa có công trình nào nghiên cứu một cách hệ thống, chuyên sâu dưới góc độ triết học về nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

1.4.2. Những vấn đề đặt ra mà luận án cần tiếp tục nghiên cứu

Trên cơ sở tổng quan các công trình nghiên cứu, luận án xác định ba nhóm vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu.

Thứ nhất, tiếp tục làm rõ cơ sở lý luận về nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS, bao gồm bản chất, nội hàm, tầm quan trọng và nhân tố tác động đến nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS hiện nay.

Thứ hai, phân tích, đánh giá một cách toàn diện thực trạng nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS thông qua thực tiễn tại các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc; làm rõ những kết quả đạt được, hạn chế, nguyên nhân và vấn đề đặt ra.

Thứ ba, luận án xây dựng hệ thống quan điểm và đề xuất các giải pháp đồng bộ nhằm nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS, tập trung vào đổi mới nhận thức, phát triển đội ngũ, đổi mới nội dung, phương pháp, học liệu số, tăng cường điều kiện bảo đảm và hoàn thiện cơ chế quản lý chất lượng phù hợp với yêu cầu phát triển hiện nay.

Tiểu kết Chương 1

Chương 1 của luận án đã tổng quan và đánh giá các công trình nghiên cứu liên quan đến nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS theo ba nhóm nội dung chủ yếu. Các nghiên cứu đã làm rõ khái niệm, vai trò của GD LLCT, tác động của CĐS đối với giáo dục và bước đầu đề cập yêu cầu đổi mới GD LLCT trong môi trường số. Một số công trình cũng phản ánh thực trạng CĐS trong GD LLCT, chỉ ra những hạn chế về hạ tầng công nghệ, học liệu số và năng lực số của đội ngũ giảng viên. Đồng thời, nhiều giải pháp như đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy, phát triển môi trường học tập số và nâng cao năng lực số cho giảng viên đã được đề xuất. Tuy nhiên, các nghiên cứu chủ yếu tiếp cận ở phạm vi chung, chưa đi sâu phân tích đặc thù của hệ thống trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS hiện nay.

Chương 2
NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY - MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN

2.1. QUAN NIỆM VỀ CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

2.1.1. Quan niệm về chất lượng giáo dục lý luận chính trị

**** Quan niệm về lý luận chính trị***

Lý luận chính trị là hệ thống tri thức khoa học về lĩnh vực chính trị, được thể hiện qua chủ trương, đường lối, quan điểm của một chính đảng, hình thành trên cơ sở tổng kết thực tiễn, phản ánh bản chất, quy luật vận động của đời sống chính trị - xã hội, các quan hệ giai cấp, nhà nước, quyền lực chính trị và định hướng sự phát triển của xã hội trong những giai đoạn lịch sử cụ thể.

**** Quan niệm về giáo dục lý luận chính trị***

Giáo dục lý luận chính trị là quá trình tác động có mục đích, có tổ chức của các chủ thể giáo dục nhằm truyền bá, phổ biến và tiếp thu hệ thống tri thức lý luận nền tảng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, từ đó

bồi dưỡng thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nâng cao nhận thức chính trị, củng cố niềm tin, bàn lĩnh chính trị, đồng thời định hướng và nâng cao hiệu quả hoạt động thực tiễn cho các đối tượng người học đáp ứng yêu cầu công cuộc xây dựng, phát triển đất nước theo mục tiêu xã hội chủ nghĩa.

**** Quan niệm về chất lượng giáo dục lý luận chính trị***

Chất lượng giáo dục lý luận chính trị là mức độ hiệu quả đạt được các mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ của quá trình giáo dục lý luận chính trị trong việc bồi dưỡng thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nâng cao nhận thức chính trị, củng cố niềm tin, bản lĩnh chính trị, đồng thời phát triển năng lực tư duy lý luận và vận dụng lý luận vào thực tiễn cho đội ngũ cán bộ đáp ứng yêu cầu công cuộc xây dựng, phát triển đất nước theo mục tiêu xã hội chủ nghĩa.

2.1.2. Quan niệm về chuyển đổi số

Chuyển đổi số là quá trình biến đổi toàn diện các phương thức tổ chức và vận hành của đời sống xã hội trên nền tảng công nghệ số và dữ liệu số, làm thay đổi phương thức, mô hình lao động, quản lý, học tập, giao tiếp và phát triển của con người.

2.1.3. Quan niệm về chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

Chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số là mức độ hiệu quả đạt được của quá trình giáo dục lý luận chính trị trong việc bồi dưỡng thế giới quan, phương pháp luận khoa học, nâng cao nhận thức chính trị, củng cố niềm tin, bản lĩnh chính trị; phát triển năng lực tư duy lý luận và vận dụng lý luận vào thực tiễn cho đội ngũ cán bộ, đáp ứng yêu cầu của sự biến đổi toàn diện các phương thức tổ chức, vận hành của đời sống xã hội và tiến trình phát triển đất nước theo mục tiêu xã hội chủ nghĩa trên nền tảng ứng dụng công nghệ số và dữ liệu số.

2.2. NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ - QUAN NIỆM, CHỦ THỂ, NỘI DUNG, PHƯƠNG THỨC

2.2.1. Quan niệm về nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

Nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số là quá trình tác động có mục đích, có tổ chức của các chủ thể giáo

dục lý luận chính trị thông qua đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục, đồng thời phát huy vai trò chủ thể tích cực, sáng tạo của người học nhằm nâng cao nhận thức, bản lĩnh chính trị, củng cố niềm tin vào Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa; phát triển năng lực tư duy lý luận và vận dụng lý luận vào thực tiễn cho đội ngũ cán bộ, đáp ứng yêu cầu của sự biến đổi toàn diện các phương thức tổ chức, vận hành của đời sống xã hội và tiến trình phát triển đất nước theo mục tiêu xã hội chủ nghĩa trên nền tảng ứng dụng công nghệ số và dữ liệu số.

2.2.2. Chủ thể nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

Luận án xác định chủ thể nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS gồm cán bộ lãnh đạo, quản lý nhà trường, giảng viên và học viên tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc. Cán bộ lãnh đạo, quản lý giữ vai trò định hướng chiến lược, tổ chức thực hiện CĐS, xây dựng cơ chế, hạ tầng, học liệu và môi trường giáo dục số, bảo đảm tính Đảng, tính khoa học. Giảng viên trực tiếp quyết định chất lượng dạy học, đòi hỏi năng lực chuyên môn, bản lĩnh chính trị, năng lực số và khả năng đổi mới phương pháp. Học viên là chủ thể trung tâm, cần phát huy năng lực tự học, tư duy phản biện và vận dụng lý luận vào thực tiễn.

2.2.3. Nội dung nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

Luận án xác định nội dung nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS là quá trình phát triển toàn diện nhận thức, bản lĩnh chính trị và năng lực thực tiễn của đội ngũ cán bộ. Nội dung tập trung vào ba phương diện: nâng cao chất lượng giáo dục tri thức lý luận gắn với năng lực khai thác, xử lý thông tin số; củng cố tình cảm, niềm tin, bản lĩnh chính trị, khả năng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng; phát triển tư duy lý luận, năng lực vận dụng thực tiễn, tư duy phản biện và năng lực số đáp ứng yêu cầu CĐS.

2.2.4. Phương thức nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

Luận án xác định phương thức nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS là hệ thống cách thức tổ chức hoạt động giáo dục phù hợp với môi trường số. Ba phương thức cơ bản gồm: nâng cao năng lực lãnh

đạo, quản lý, giảng dạy, nhất là năng lực quản trị số và ứng dụng công nghệ; đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp, hình thức dạy học, kiểm tra, đánh giá và học liệu số theo hướng hiện đại, gắn lý luận với thực tiễn; phát huy tính chủ động, sáng tạo của học viên thông qua năng lực tự học, năng lực số và vận dụng tri thức LLCT.

2.3. TẦM QUAN TRỌNG VÀ NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

2.3.1. Tầm quan trọng của nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay

Luận án khẳng định nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS là yêu cầu khách quan, có ý nghĩa chiến lược đối với công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ và giữ vững định hướng chính trị. Đối với các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc, yêu cầu này càng quan trọng do đặc điểm địa bàn chiến lược, còn nhiều khó khăn về kinh tế - xã hội và công nghệ. Việc nâng cao chất lượng GD LLCT góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, củng cố bản lĩnh chính trị, xây dựng đội ngũ cán bộ thích ứng CĐS, tăng cường đồng thuận xã hội và phát triển bền vững.

2.3.2. Một số nhân tố tác động đến nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay

Luận án xác định nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS chịu tác động của nhiều nhân tố, trong đó có bốn nhóm chủ yếu: sự lãnh đạo, quản lý của Đảng, Nhà nước và địa phương tạo định hướng, cơ chế, nguồn lực; điều kiện kinh tế - xã hội, văn hóa đặc thù của khu vực miền núi phía Bắc ảnh hưởng đến tổ chức giáo dục; năng lực, tính chủ động của đội ngũ cán bộ, giảng viên, học viên quyết định hiệu quả đổi mới; cơ sở vật chất và hạ tầng số bảo đảm triển khai các phương thức giáo dục trong môi trường số.

Tiểu kết Chương 2

Chương 2 đã làm rõ cơ sở lý luận về nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS, bao gồm các quan niệm về GD LLCT, chất lượng GD LLCT, CĐS và chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS; đồng thời luận giải quan niệm, chủ thể, nội dung và phương thức nâng cao chất lượng GD LLCT.

Luận án cũng làm rõ vai trò của lãnh đạo các trường chính trị tỉnh, đội ngũ giảng viên; xác định trọng tâm nâng cao tri thức lý luận chính trị, bản lĩnh chính trị, tư duy lý luận và năng lực vận dụng vào thực tiễn cho đội ngũ cán bộ. Đồng thời, phân tích tầm quan trọng và các nhân tố tác động đến hiệu quả nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc hiện nay. Những kết quả này là cơ sở khoa học để luận án phân tích thực trạng và đề xuất giải pháp ở các chương tiếp theo.

Chương 3

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ - THỰC TRẠNG, NGUYÊN NHÂN VÀ MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. THỰC TRẠNG NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

3.1.1. Thành tựu chủ yếu

**** Thứ nhất, về chủ thể nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số.***

Luận án khẳng định các chủ thể nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc đã có chuyển biến tích cực trong bối cảnh CĐS. Cấp ủy, ban giám hiệu từng bước nâng cao năng lực lãnh đạo, quản lý, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ số, xây dựng môi trường giáo dục số và phát triển trường chính trị chuẩn. Đội ngũ giảng viên được nâng cao về chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực số, đổi mới phương pháp giảng dạy, tăng cường nghiên cứu khoa học và tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng.

**** Thứ hai, về nội dung nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số.***

Luận án khẳng định GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS đã có chuyển biến tích cực, đáp ứng yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Chất lượng giáo dục tri thức LLCT, tình cảm, niềm tin và bản lĩnh chính trị được chú trọng, góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm, đạo đức cách mạng và khả năng đấu tranh với các quan

điểm sai trái trên môi trường số. Đồng thời, GD LLCT ngày càng gắn với phát triển tư duy lý luận, vận dụng thực tiễn, nâng cao năng lực phân tích, xử lý vấn đề và thích ứng với yêu cầu quản trị trong bối cảnh CĐS.

**** Thứ ba, về phương thức nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số.***

Luận án khẳng định phương thức nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS đã từng bước đổi mới theo hướng đồng bộ, hiện đại. Công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ được gắn với chuẩn hóa chuyên môn, nghiệp vụ và năng lực số. Nội dung, chương trình, phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá được đổi mới theo hướng thực tiễn, tương tác, ứng dụng công nghệ và phát triển năng lực người học. Đồng thời, vai trò chủ động, sáng tạo, tự học và vận dụng lý luận vào thực tiễn của học viên ngày càng được phát huy.

3.1.2. Một số hạn chế

**** Thứ nhất, về chủ thể nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số.***

Luận án chỉ ra rằng, bên cạnh kết quả đạt được, năng lực của một số chủ thể nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS còn hạn chế. Một bộ phận cấp ủy, ban giám hiệu chậm đổi mới tư duy quản trị số, tổ chức hoạt động trên nền tảng số và huy động nguồn lực CĐS chưa đồng bộ. Một số giảng viên còn hạn chế về chuyên môn, năng lực số, nghiên cứu, ứng dụng công nghệ và đổi mới phương pháp dạy học, ảnh hưởng đến hiệu quả đào tạo, bồi dưỡng cán bộ.

**** Thứ hai, về nội dung nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số.***

Luận án chỉ ra rằng, nội dung GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS còn một số hạn chế. Hiệu quả giáo dục tri thức, niềm tin, bản lĩnh chính trị chưa đồng đều; một bộ phận học viên còn hạn chế trong nhận diện, đấu tranh với thông tin sai trái trên không gian mạng. Khả năng chuyển hóa tri thức LLCT thành năng lực tư duy, phản biện, giải quyết vấn đề thực tiễn và thích ứng với môi trường số của một số học viên chưa đáp ứng yêu cầu.

**** Thứ ba, về phương thức nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số.***

Luận án chỉ ra rằng, phương thức nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS còn hạn chế. Công tác bồi dưỡng đội ngũ chưa đồng bộ, còn thiên về kỹ thuật, chưa chú trọng đầy đủ năng lực quản trị số, phương pháp dạy học hiện đại. Việc đổi mới nội dung, chương trình, ứng dụng công nghệ, khai thác học liệu số còn chậm; việc phát huy vai trò chủ động, năng lực tự học và thích ứng với phương thức học tập số của học viên chưa cao.

3.1.3. Nguyên nhân của thành tựu và hạn chế nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

3.1.3.1. Nguyên nhân của thành tựu

Luận án chỉ ra rằng, thành tựu nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS xuất phát từ các nguyên nhân khách quan và chủ quan. *Về khách quan*, yêu cầu CĐS quốc gia, phát triển khoa học - công nghệ, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và đặc điểm khu vực miền núi phía Bắc tạo động lực đổi mới. *Về chủ quan,* sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, cấp ủy địa phương cùng sự chủ động của các trường, đội ngũ giảng viên, học viên trong đổi mới, ứng dụng công nghệ đã góp phần nâng cao chất lượng GD LLCT.

3.1.3.2. Nguyên nhân của hạn chế

Những hạn chế trong nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS xuất phát từ nguyên nhân khách quan và chủ quan. *Về khách quan*, tốc độ CĐS nhanh, biến đổi của môi trường số cùng điều kiện kinh tế - xã hội, hạ tầng công nghệ hạn chế ở miền núi phía Bắc gây khó khăn cho đầu tư, tổ chức dạy học và tiếp cận học liệu. *Về chủ quan*, một số cấp ủy, nhà trường chậm đổi mới quản trị; công tác bồi dưỡng đội ngũ, cập nhật nội dung, ứng dụng công nghệ và xây dựng học liệu còn hạn chế; năng lực tự học, thích ứng số của một bộ phận học viên chưa đáp ứng yêu cầu.

3.2. MỘT SỐ VẤN ĐỀ ĐẶT RA TỪ THỰC TRẠNG NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

3.2.1. Mâu thuẫn giữa yêu cầu phải chuẩn hóa trình độ, kỹ năng, phát triển năng lực số của các chủ thể nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị với thực trạng sức ỳ tâm lý và trình độ, năng lực chuyển đổi, thích ứng còn hạn chế của các chủ thể đó trong bối cảnh chuyển đổi số ở các tỉnh miền núi phía Bắc

Trong bối cảnh CĐS, nâng cao chất lượng GD LLCT đòi hỏi đội ngũ lãnh đạo, quản lý, giảng viên và học viên phải được chuẩn hóa về trình độ, kỹ năng, phát triển năng lực số, năng lực đổi mới sáng tạo và khả năng thích ứng với môi trường số. Tuy nhiên, một bộ phận chủ thể còn sức ỳ trong tư duy, hạn chế về quản trị số, đổi mới phương pháp giảng dạy, nghiên cứu khoa học, khai thác học liệu số, tự học và vận dụng lý luận vào thực tiễn. Những hạn chế này chịu tác động của điều kiện kinh tế - xã hội, hạ tầng công nghệ và nguồn lực còn khó khăn ở khu vực miền núi phía Bắc, tạo khoảng cách giữa yêu cầu đổi mới với năng lực thực hiện. Vì vậy, giải quyết mâu thuẫn đòi hỏi đổi mới toàn diện nhận thức, tư duy, năng lực và phương thức hoạt động của các chủ thể, đồng thời bảo đảm môi trường và điều kiện cần thiết để nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

3.2.2. Mâu thuẫn giữa yêu cầu phải chú trọng nâng cao chất lượng giáo dục tri thức lý luận chính trị, tình cảm, niềm tin, bản lĩnh chính trị, tư duy lý luận và năng lực vận dụng lý luận vào thực tiễn cho người học thích ứng với bối cảnh chuyển đổi số với thực trạng quá trình thực hiện nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị ở các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc còn hạn chế, bất cập, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu đặt ra

Trong bối cảnh CĐS, nâng cao chất lượng GD LLCT đòi hỏi sự phát triển toàn diện, thống nhất giữa tri thức lý luận chính trị, tình cảm, niềm tin, bản lĩnh chính trị, tư duy lý luận và năng lực vận dụng lý luận vào thực tiễn của người học. Thực tế, GD LLCT đã đạt được những kết quả tích cực, góp phần nâng cao nhận thức chính trị, ý thức trách nhiệm và năng lực công tác của học viên. Tuy nhiên, một bộ phận người học chưa chuyển hóa đầy đủ tri thức thành niềm tin, bản lĩnh chính trị vững vàng; tư duy phân tích, phản

biện, khả năng nhận diện vấn đề và vận dụng lý luận để giải quyết những tình huống thực tiễn, nhất là trong môi trường số, còn hạn chế. Điều đó cho thấy khoảng cách giữa yêu cầu phát triển toàn diện các phương diện chất lượng GD LLCT với kết quả thực hiện ở các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc. Vì vậy, cần tiếp tục đổi mới GD LLCT theo hướng gắn kết chặt chẽ giữa trang bị tri thức, bồi dưỡng niềm tin và bản lĩnh chính trị, phát triển tư duy lý luận với nâng cao năng lực vận dụng sáng tạo vào thực tiễn.

3.2.3. Mâu thuẫn giữa yêu cầu đổi mới đồng bộ các phương thức giáo dục lý luận chính trị thích ứng bối cảnh chuyển đổi số với sự thiếu đồng bộ, chủ động, tích cực của các địa phương trong tổ chức thực hiện

Trong bối cảnh CĐS, nâng cao chất lượng GD LLCT đòi hỏi đổi mới đồng bộ các phương thức, từ đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ, cập nhật nội dung chương trình, đổi mới phương pháp giảng dạy đến ứng dụng công nghệ số, nghiên cứu khoa học, xây dựng môi trường giáo dục số và tăng cường phối hợp giữa các chủ thể. Tuy nhiên, tại các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc, việc triển khai còn thiếu đồng đều, chưa chủ động và quyết liệt; một số địa phương chậm cụ thể hóa nội dung mới, chưa gắn kết đào tạo, bồi dưỡng với phát triển năng lực số, nghiên cứu khoa học với giảng dạy, đầu tư hạ tầng với khai thác công nghệ và quản trị số. Cơ chế phối hợp, chia sẻ dữ liệu và huy động nguồn lực ở một số nơi còn hạn chế, khiến các phương thức đổi mới được triển khai rời rạc, chưa tạo thành chỉnh thể thống nhất. Mâu thuẫn này phản ánh khoảng cách giữa yêu cầu khách quan của quá trình đổi mới với năng lực tổ chức thực hiện ở các địa phương. Vì vậy, cần tăng cường vai trò lãnh đạo của cấp ủy, phát huy tính chủ động của các trường chính trị, hoàn thiện cơ chế phối hợp và bảo đảm sự đồng bộ giữa các phương thức, nguồn lực nhằm phát huy hiệu quả CĐS trong nâng cao chất lượng GD LLCT.

3.2.4. Mâu thuẫn giữa yêu cầu phải tăng cường đầu tư nâng cấp, phát triển hạ tầng, nhân lực công nghệ số thích ứng bối cảnh chuyển đổi số với thực trạng nguồn lực, đầu tư hạn chế và đặc thù kinh tế - xã hội của các địa phương miền núi phía Bắc còn nhiều khó khăn

Trong bối cảnh CĐS, nâng cao chất lượng GD LLCT đòi hỏi đầu tư đồng bộ hạ tầng công nghệ, hệ thống dữ liệu, học liệu số, trang thiết bị và

phát triển đội ngũ nhân lực có năng lực công nghệ. Tuy nhiên, tại các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc, hạ tầng kỹ thuật ở một số nơi còn thiếu đồng bộ, xuống cấp; hệ thống học liệu số và cơ sở dữ liệu dùng chung chưa phát triển; năng lực số của đội ngũ chưa đồng đều, hiệu quả khai thác công nghệ còn hạn chế. Những bất cập này gắn với khó khăn về ngân sách, khả năng thu hút nhân lực công nghệ cao và đặc thù địa hình rộng, dân cư phân tán, điều kiện tiếp cận công nghệ không đồng đều giữa các địa phương và nhóm học viên. Thực trạng đó tạo ra khoảng cách giữa yêu cầu bảo đảm các điều kiện vật chất, kỹ thuật và nhân lực cho GD LLCT trong môi trường số với khả năng đáp ứng còn hạn chế của các địa phương. Vì vậy, cần kết hợp đầu tư hạ tầng, phát triển học liệu số, nâng cao năng lực công nghệ của đội ngũ, bảo đảm an toàn thông tin và đổi mới cơ chế huy động, sử dụng nguồn lực phù hợp với điều kiện từng địa phương, tạo nền tảng nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

Tiểu kết Chương 3

Chương 3 đã làm rõ những kết quả đạt được, những hạn chế và các nguyên nhân tác động đến quá trình nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS. Kết quả nghiên cứu cho thấy, các trường chính trị đã có nhiều nỗ lực trong đổi mới công tác quản trị, xây dựng đội ngũ, đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy và ứng dụng công nghệ số vào hoạt động đào tạo, bồi dưỡng. Những chuyển biến đó góp phần nâng cao chất lượng GD LLCT, từng bước đáp ứng yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ trong điều kiện mới.

Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình nâng cao chất lượng GD LLCT vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế trên cả phương diện chủ thể, nội dung và phương thức tổ chức thực hiện. Từ thực trạng đó, Chương 3 đã nhận diện bốn mâu thuẫn cơ bản đang tồn tại. Đây là những vấn đề có ý nghĩa phương pháp luận quan trọng, đồng thời là cơ sở thực tiễn để đề xuất các quan điểm và giải pháp nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS ở chương tiếp theo.

Chương 4
QUAN ĐIỂM VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU TIẾP TỤC NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

4.1. QUAN ĐIỂM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ HIỆN NAY

Một là, nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS phải bảo đảm giữ vững tính định hướng chính trị - tư tưởng, gắn với đặc thù vùng miền núi phía Bắc.

Nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS trước hết phải bảo đảm giữ vững bản chất chính trị, tư tưởng, kiên định nền tảng tư tưởng của Đảng, đồng thời phát huy vai trò của công nghệ số trong nâng cao hiệu quả giáo dục. CĐS chỉ là phương thức hỗ trợ đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp GD LLCT, không làm thay đổi mục tiêu, chức năng chính trị của hoạt động này. Quá trình đổi mới cần gắn với yêu cầu giáo dục bản lĩnh chính trị, năng lực nhận diện, đấu tranh với thông tin sai trái trên không gian mạng và khả năng vận dụng lý luận vào thực tiễn. Đối với khu vực miền núi phía Bắc, GD LLCT phải phù hợp đặc điểm địa bàn, góp phần củng cố niềm tin, tăng cường khối đại đoàn kết dân tộc, giữ vững ổn định chính trị, quốc phòng, an ninh và đáp ứng yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ trong tình hình mới.

Hai là, nâng cao chất lượng GD LLCT phải hướng đến phát triển năng lực số cho các chủ thể giáo dục và người học.

Nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS phải lấy phát triển năng lực của các chủ thể giáo dục và người học làm trọng tâm, coi con người là nhân tố quyết định hiệu quả của quá trình đổi mới. Điều đó đòi hỏi chuyển từ chú trọng chuẩn hóa về trình độ, văn bằng sang phát triển toàn diện năng lực chuyên môn, năng lực thực tiễn, năng lực đổi mới sáng tạo và năng lực số. Đối với đội ngũ lãnh đạo, quản lý cần nâng cao năng lực quản trị số; đối với giảng viên cần tăng cường khả năng khai thác công nghệ, học liệu số và tổ chức dạy học hiện đại; đối với học viên cần phát triển năng lực tự học, tư duy lý luận, vận dụng tri thức và thích ứng với môi trường số.

Ba là, nâng cao chất lượng GD LLCT phải được thực hiện theo hướng CĐS toàn diện, đồng bộ, có trọng tâm và có lộ trình phù hợp với điều kiện đặc thù các tỉnh miền núi phía Bắc.

Nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS không chỉ là ứng dụng công nghệ mà là quá trình đổi mới phương thức quản lý, giảng dạy, học tập, nghiên cứu khoa học và phát triển học liệu trên nền tảng số. Vì vậy, cần xây dựng môi trường giáo dục số thống nhất, kết nối giữa các hoạt động của nhà trường, đồng thời tránh triển khai cục bộ, hình thức. Đối với các tỉnh miền núi phía Bắc, quá trình CĐS cần bảo đảm tính khả thi, phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội, hạ tầng công nghệ và nguồn lực địa phương, từng bước nâng cao hiệu quả GD LLCT, đáp ứng yêu cầu xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong giai đoạn mới.

4.2. GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẰM TIẾP TỤC NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH CHUYỂN ĐỔI SỐ

4.2.1. Nâng cao chất lượng và năng lực thích ứng số của các chủ thể giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

4.2.1.1. Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các chủ thể về vai trò chiến lược của chuyển đổi số

Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các chủ thể về vai trò chiến lược của CĐS là giải pháp tiền đề nhằm tạo sự thống nhất trong quá trình nâng cao chất lượng GD LLCT ở các tỉnh miền núi phía Bắc. Cần khắc phục quan niệm CĐS chỉ là ứng dụng công nghệ đơn thuần, nhận thức đúng đây là quá trình đổi mới toàn diện phương thức quản trị, giảng dạy, học tập và nghiên cứu. Theo đó, cấp ủy, lãnh đạo nhà trường, giảng viên và học viên phải xác định rõ vai trò, trách nhiệm trong triển khai CĐS; chủ động đổi mới tư duy, phương pháp hoạt động, phát triển năng lực số, đồng thời bảo đảm giữ vững tính Đảng, tính khoa học và mục tiêu chính trị của GD LLCT.

4.2.1.2. Nâng cao năng lực quản trị số và tư duy lãnh đạo hiện đại cho đội ngũ cán bộ quản lý

Nâng cao năng lực quản trị số và tư duy lãnh đạo hiện đại cho đội ngũ cán bộ quản lý các trường chính trị tỉnh là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS. Đội ngũ lãnh đạo cần

chuyển từ tư duy quản lý hành chính sang quản trị hiện đại, xây dựng chiến lược CĐS tổng thể, dựa trên dữ liệu và phù hợp với điều kiện địa phương. Đồng thời, cần nâng cao năng lực tham mưu, huy động nguồn lực, phát huy vai trò nêu gương trong ứng dụng công nghệ, xây dựng văn hóa số, bảo đảm an toàn thông tin và giữ vững tính Đảng trong môi trường giáo dục số.

4.2.1.3. Phát triển năng lực số toàn diện và bản lĩnh chính trị cho đội ngũ giảng viên

Phát triển năng lực số và bản lĩnh chính trị cho đội ngũ giảng viên là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS. Các trường chính trị cần xây dựng khung năng lực số, tăng cường bồi dưỡng khả năng khai thác công nghệ, thiết kế học liệu số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo và đổi mới phương pháp giảng dạy. Đồng thời, chú trọng nâng cao bản lĩnh chính trị, năng lực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng, gắn nghiên cứu khoa học với tổng kết thực tiễn. Qua đó, xây dựng đội ngũ giảng viên vừa vững chuyên môn, vừa thích ứng hiệu quả với môi trường giáo dục số.

4.2.1.4. Phát huy tính tích cực, tự giác và năng lực tự học của học viên trong môi trường số

Phát huy tính tích cực, tự giác và năng lực tự học của học viên là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS. Cần giúp học viên hình thành động cơ học tập đúng đắn, chủ động khai thác tri thức, phát triển tư duy độc lập, tư duy phản biện và khả năng vận dụng lý luận vào thực tiễn. Đồng thời, chú trọng xây dựng ý thức học tập suốt đời, nâng cao kỹ năng số, khả năng xử lý thông tin và trách nhiệm tự rèn luyện sau đào tạo. Qua đó, góp phần chuyển hóa tri thức LLCT thành năng lực lãnh đạo, quản lý và thực thi nhiệm vụ trong môi trường số.

4.2.2. Đổi mới, cập nhật, hiện đại hóa nội dung chương trình giáo dục lý luận chính trị thích ứng với bối cảnh chuyển đổi số

4.2.2.1. Đổi mới nội dung chương trình trên cơ sở bảo đảm tính Đảng, tính khoa học và cập nhật thực tiễn chuyển đổi số

Đổi mới nội dung, chương trình GD LLCT theo hướng bảo đảm tính Đảng, tính khoa học và cập nhật thực tiễn CĐS là giải pháp quan trọng nhằm nâng cao chất lượng giáo dục trong giai đoạn hiện nay. Nội dung chương trình cần giữ vững nền tảng tư tưởng của Đảng, đồng thời bổ sung

những vấn đề mới về CĐS, kinh tế số, xã hội số, quản trị số và bảo vệ nền tảng tư tưởng trên không gian mạng. Bên cạnh đó, cần tăng cường gắn kết với thực tiễn đất nước và đặc thù khu vực miền núi phía Bắc, thường xuyên rà soát, hoàn thiện chương trình để đáp ứng yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ trong bối cảnh mới.

4.2.2.2. Hiện đại hóa cấu trúc chương trình theo hướng linh hoạt, phân hóa phù hợp với đối tượng học viên

Hiện đại hóa cấu trúc chương trình GD LLCT theo hướng linh hoạt, phân hóa và liên thông là yêu cầu quan trọng trong bối cảnh CĐS. Cấu trúc chương trình cần bảo đảm sự thống nhất về mục tiêu, giữ vững các nội dung nền tảng, đồng thời mở rộng không gian cập nhật các vấn đề mới của thực tiễn. Các trường chính trị cần xây dựng chương trình phù hợp với từng nhóm học viên, tăng cường tính tích hợp giữa tri thức lý luận, phẩm chất chính trị và năng lực vận dụng thực tiễn. Đồng thời, thường xuyên rà soát, điều chỉnh cấu trúc chương trình gắn với đặc điểm địa phương, đáp ứng yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong môi trường số.

4.2.2.3. Gắn kết nội dung giáo dục với phát triển năng lực tư duy lý luận và giải quyết vấn đề thực tiễn thích ứng với bối cảnh xã hội số

Trong bối cảnh CĐS, đổi mới nội dung GD LLCT cần hướng tới phát triển tư duy lý luận, phương pháp luận khoa học và năng lực vận dụng thực tiễn của người học, không chỉ dừng ở việc truyền thụ tri thức. Nội dung chương trình cần bảo đảm tính Đảng, gắn lý luận với những vấn đề thực tiễn của đất nước và khu vực miền núi phía Bắc, nhất là công tác dân tộc, tôn giáo, quản lý địa phương, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Đồng thời, chú trọng phát triển năng lực phân tích, dự báo, giải quyết vấn đề trong môi trường số, góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị, tư duy khoa học và khả năng thích ứng với yêu cầu mới.

4.2.3. Đổi mới đồng bộ các phương thức giáo dục lý luận chính trị theo hướng hiện đại, linh hoạt và thích ứng với bối cảnh chuyển đổi số

4.2.3.1. Đổi mới phương thức tổ chức dạy - học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của người học

Trong bối cảnh CĐS, đổi mới phương thức tổ chức dạy - học GD LLCT cần chuyển từ mô hình truyền thụ một chiều sang phát huy vai trò chủ thể của người học. Giảng viên giữ vai trò thiết kế, định hướng, tổ chức

hoạt động nhận thức; tăng cường dạy học giải quyết vấn đề, gắn lý luận với thực tiễn địa phương, nhất là các vấn đề ở khu vực miền núi phía Bắc. Đồng thời, cần triển khai linh hoạt các mô hình học tập kết hợp, lớp học đảo ngược, khai thác nền tảng số và đổi mới kiểm tra, phản hồi dựa trên dữ liệu, góp phần nâng cao năng lực vận dụng lý luận, tư duy sáng tạo và khả năng thích ứng của học viên trong môi trường số.

4.2.3.2. Triển khai linh hoạt mô hình học tập kết hợp giữa trực tiếp và trực tuyến

Trong bối cảnh CĐS, triển khai mô hình học tập kết hợp giữa trực tiếp và trực tuyến là giải pháp quan trọng nhằm đổi mới GD LLCT theo hướng linh hoạt, hiện đại và hiệu quả. Mô hình này kết hợp ưu thế của học tập trực tiếp trong giáo dục chính trị, tư tưởng với khả năng mở rộng không gian học tập của môi trường số; đồng thời phát huy vai trò đồng kiến tạo tri thức giữa giảng viên và học viên. Các trường chính trị cần xây dựng nền tảng học tập số, tổ chức đào tạo phù hợp với từng nhóm đối tượng, đổi mới kiểm tra, đánh giá dựa trên năng lực vận dụng lý luận, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ trong bối cảnh CĐS.

4.2.3.3. Đổi mới phương thức kiểm tra, đánh giá theo hướng đánh giá năng lực trong môi trường số

Trong bối cảnh CĐS, đổi mới kiểm tra, đánh giá GD LLCT cần chuyển từ đánh giá mức độ ghi nhớ kiến thức sang đánh giá năng lực vận dụng lý luận, tư duy phân tích và khả năng giải quyết vấn đề thực tiễn của người học. Hoạt động đánh giá cần kết hợp giữa quá trình và tổng kết, đa dạng hóa hình thức, ứng dụng công nghệ số và xây dựng công cụ đánh giá theo chuẩn đầu ra. Đồng thời, cần gắn kết kết quả đánh giá với hiệu quả thực thi nhiệm vụ sau đào tạo, qua đó nâng cao chất lượng GD LLCT, khắc phục tình trạng học tập hình thức và đáp ứng yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ trong bối cảnh CĐS.

4.2.3.4. Tăng cường tính liên thông giữa đào tạo, nghiên cứu khoa học và tổng kết thực tiễn

Trong bối cảnh CĐS, nâng cao chất lượng GD LLCT cần bảo đảm sự liên thông giữa đào tạo, nghiên cứu khoa học và tổng kết thực tiễn, tạo thành một chỉnh thể thống nhất. Các trường chính trị cần tăng cường chuyển hóa kết quả nghiên cứu, tổng kết thực tiễn thành nội dung giảng dạy, học

liệu và luận cứ khoa học phục vụ công tác lãnh đạo, quản lý. Đồng thời, xây dựng hệ thống quản trị tri thức số, mở rộng phối hợp với các cơ quan, đơn vị và gắn nghiên cứu với tham mưu chính sách. Qua đó, góp phần nâng cao tính khoa học, thực tiễn và hiệu quả của GD LLCT trong bối cảnh CĐS.

4.2.4. Tăng cường các điều kiện, cơ sở vật chất bảo đảm tính đồng bộ trong nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số

4.2.4.1. Đầu tư phát triển hạ tầng công nghệ số đồng bộ, hiện đại và phù hợp với đặc thù khu vực miền núi

Trong bối cảnh CĐS, phát triển hạ tầng công nghệ số là điều kiện nền tảng để nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị tỉnh khu vực miền núi phía Bắc. Việc đầu tư cần bảo đảm đồng bộ về kết nối mạng, trang thiết bị, hệ thống dữ liệu và nền tảng quản trị số, phù hợp với điều kiện từng địa phương và gắn với xây dựng trường chính trị chuẩn. Đồng thời, cần huy động đa dạng nguồn lực, tăng cường liên thông dữ liệu, bảo đảm an toàn thông tin và hiệu quả khai thác công nghệ. Qua đó, tạo môi trường giáo dục số hiện đại, hỗ trợ đổi mới quản lý, giảng dạy, nghiên cứu và học tập.

4.2.4.2. Phát triển hệ thống học liệu số và thư viện số liên thông phục vụ đào tạo, nghiên cứu

Phát triển hệ thống học liệu số và thư viện số là điều kiện quan trọng để xây dựng hạ tầng tri thức, nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS. Các trường chính trị cần xây dựng kho học liệu số chuẩn hóa, hiện đại, liên thông, bảo đảm tính Đảng, tính khoa học và tính cập nhật; đồng thời phát triển các dạng học liệu đa phương tiện, thuận tiện cho giảng dạy, học tập và nghiên cứu. Cùng với đó, cần tăng cường chia sẻ dữ liệu, gắn học liệu với nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn và hoàn thiện cơ chế quản trị, bảo đảm an toàn thông tin.

4.2.4.3. Xây dựng môi trường giáo dục số lành mạnh, an toàn và bảo mật thông tin chính trị

Xây dựng môi trường giáo dục số lành mạnh, an toàn và bảo mật thông tin chính trị là yêu cầu quan trọng trong nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS. Các trường chính trị cần xây dựng chuẩn mực ứng xử số, tăng cường vai trò quản lý, bảo đảm an toàn dữ liệu và kiểm soát nội dung trên không gian mạng. Đồng thời, cần nâng cao năng lực số,

ý thức trách nhiệm của giảng viên, học viên và tăng cường phối hợp với các cơ quan chức năng nhằm phòng ngừa rủi ro, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, giữ vững tính Đảng, tính khoa học và định hướng chính trị của GD LLCT.

4.2.4.4. Hoàn thiện cơ chế phối hợp và huy động nguồn lực tổng hợp cho chuyển đổi số

Hoàn thiện cơ chế phối hợp và huy động nguồn lực là giải pháp bảo đảm nâng cao chất lượng GD LLCT trong bối cảnh CĐS. Các trường chính trị cần tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền; xây dựng cơ chế phối hợp với các cơ quan trong hệ thống chính trị, đơn vị sử dụng cán bộ và các tổ chức liên quan. Đồng thời, cần đa dạng hóa, quản lý hiệu quả các nguồn lực, thể chế hóa trách nhiệm của từng chủ thể, khắc phục tình trạng phân tán, thiếu đồng bộ, tạo điều kiện triển khai CĐS thống nhất, bền vững và hiệu quả.

Tiểu kết Chương 4

Chương 4 đề xuất hệ thống quan điểm và bốn nhóm giải pháp nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS, bảo đảm tính chính trị, khoa học, thực tiễn và phù hợp với đặc thù khu vực, yêu cầu xây dựng đội ngũ cán bộ và xu thế phát triển xã hội số.

Các giải pháp gồm: nâng cao năng lực thích ứng số của các chủ thể; hiện đại hóa nội dung chương trình; đổi mới đồng bộ phương thức GD LLCT; tăng cường cơ sở vật chất và các điều kiện bảo đảm. Các giải pháp có quan hệ thống nhất, hỗ trợ lẫn nhau, trong đó giảng viên giữ vai trò quyết định, nội dung và phương thức giáo dục tác động trực tiếp đến chất lượng, còn hạ tầng số, môi trường số và cơ chế quản trị tạo điều kiện bảo đảm.

KẾT LUẬN

Luận án "*Nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay*" đã hoàn thành mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu, góp phần làm sáng tỏ cơ sở lý luận và thực tiễn về nâng cao chất lượng GD LLCT tại các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc trong bối cảnh CĐS.

Luận án hệ thống hóa các khái niệm cơ bản, làm rõ quan niệm về chất lượng GD LLCT thông qua sự phát triển tri thức lý luận, tình cảm, niềm tin, bản lĩnh chính trị, tư duy lý luận, năng lực số và khả năng vận dụng tri thức vào thực tiễn. Đồng thời, luận án xác định các chủ thể, nội dung, phương thức nâng cao chất lượng GD LLCT và những yếu tố tác động trong bối cảnh CĐS.

Thực tiễn cho thấy GD LLCT tại các trường chính trị khu vực miền núi phía Bắc đạt kết quả tích cực về nhận thức, chuẩn hóa đội ngũ, cập nhật chương trình và ứng dụng công nghệ số. Tuy nhiên, năng lực số của một bộ phận chủ thể còn hạn chế; đổi mới phương pháp, xây dựng học liệu số chưa đồng đều; hạ tầng công nghệ và quản lý chất lượng chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu. Từ đó, luận án xác định bốn mâu thuẫn cơ bản: giữa yêu cầu phát triển năng lực số với khả năng chuyển đổi, thích ứng còn hạn chế của các chủ thể; giữa yêu cầu nâng cao toàn diện chất lượng GD LLCT với những bất cập trong thực hiện; giữa yêu cầu đổi mới đồng bộ phương thức giáo dục với sự thiếu chủ động, tích cực của các địa phương; và giữa yêu cầu đầu tư hạ tầng, nhân lực số với nguồn lực hạn chế, điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn.

Trên cơ sở nghiên cứu, luận án đề xuất hệ thống quan điểm và bốn nhóm giải pháp: nâng cao năng lực thích ứng số của các chủ thể; đổi mới, hiện đại hóa nội dung chương trình; đổi mới đồng bộ phương thức GD LLCT; tăng cường hạ tầng công nghệ, học liệu số và các điều kiện bảo đảm. Các giải pháp có quan hệ thống nhất, phù hợp với yêu cầu CĐS và đặc thù khu vực miền núi phía Bắc.

Kết quả nghiên cứu góp phần bổ sung cơ sở lý luận, cung cấp luận cứ khoa học phục vụ nghiên cứu, giảng dạy, hoạch định chính sách và triển khai CĐS trong GD LLCT. Vận dụng hiệu quả các quan điểm, giải pháp của luận án sẽ góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức tốt, năng lực chuyên môn và năng lực số, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong giai đoạn mới.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CỦA TÁC GIẢ ĐÃ CÔNG BỐ CÓ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Hoàng Việt Hưng (2020), "Vận dụng quan điểm về đào tạo lý luận của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị tại tỉnh Cao Bằng hiện nay", *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh.*
2. Hoàng Việt Hưng (2020), "Giá trị tư tưởng về giáo dục của Jean Jacques Rousseau trong "Émile hay là về giáo dục"", *Tạp chí Giáo dục và xã hội.*
3. Hoàng Việt Hưng (2024), "Phát huy vai trò đội ngũ giảng viên tại các trung tâm chính trị cấp huyện tỉnh Lạng Sơn trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng", *Tạp chí điện tử Quản lý nhà nước.*
4. Hoàng Việt Hưng (2024), "Nâng cao hiệu quả hoạt động của các trung tâm chính trị cấp huyện", *Tạp chí điện tử Quản lý nhà nước.*
5. Hoàng Việt Hưng (2024), "Đổi mới nội dung, chương trình đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ cán bộ, công chức cấp xã trên địa bàn tỉnh Cao Bằng đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới", *Tạp chí Môi trường và xã hội.*
6. Hoàng Việt Hưng (đồng tác giả - 2024), *Trường Chính trị Hoàng Đình Giong nâng cao chất lượng công tác giảng dạy*, Nhà xuất bản Hà Nội.
7. Hoàng Việt Hưng (Chủ biên - 2024), *Nâng cao năng lực lãnh đạo của cấp ủy, quản lý của chính quyền cấp xã trong xây dựng nông thôn mới ở Cao Bằng hiện nay*, Nhà xuất bản Hà Nội.
8. Hoàng Việt Hưng (2025), "Nâng cao hiệu quả hoạt động của các trung tâm chính trị cấp huyện của tỉnh Cao Bằng", *Tạp chí điện tử Quản lý nhà nước.*
9. Hoàng Việt Hưng (2025), "Nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên trong bối cảnh chuyển đổi số hiện nay", *Tạp chí điện tử Quản lý nhà nước.*